

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 129. — ŠTEV. 129.

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 2, 1923. — SOBOTA, 2. JUNIJA, 1923.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

WASHINGTON IN TURŠKE KONCESIJE

Poslanik Grew je pooblaščen skleniti pogodbe z Ismid pašo. — Neformalna pogajanja, ki se vrše v Lausannu, je odobril državni departement. — Revizija dosedaj obstoječih dogovorov. — Turčija priznala laško suverenost.

Washington, D. C., 1. junija. — Državni departement je včeraj zvečer objavil, da je poslal po kablu Joseph Grew-u, ameriškemu poslaniku v Švici, ki vodi sedaj pogajanja s turškimi delegatimi v Lausannu, vse potrebne polnomoci, da se pogaja ter podpiše pogodbo ali pogodbe, tukajče se prijateljskih odnosa med Združenimi državami in Turčijo ter trgovino.

"Neformalna pogajanja," se glasi v formalnem ugovoru departmata, "so se vršila med Mr. Grew-om ter Ismid pašo v Lausannu v namenu, da se ugotovi, če bi bilo mogoče najti primeren temelj za revizijo obstoječih pogodb med Združenimi državami in Turčijo.

"Ti pogovori so tako napredovali, da je smatral departement za primerno pooblaštiti Mr. Grew-a za uvedbo volj formalnih pogajanj in v ta namen je bila brzojavljena polnomoc Mr. Grew-u dne 29. maja, da se sme pogajati ter skleniti pogodbo ali pogodbe prijateljstva in trgovine s Turčijo. Uspešno zaključenje takih pogajanj je seveda odvisno od zadovoljive uravnave nerešenih vprašanj med obema deželama.

Lausanne, Švica, 31. maja. — Joseph C. Grew, ameriški poslanik v Švici, je imel pozno danes zvečer daljšo konferenco z Ismid pašo ter povdarja, tekom pogovora zažljivost uveljavljenja zaupanja v Turčijo v Združenih državah. Stavil je več predlogov glede polnomoci in ozemskih juridičnih svetovalec.

Ce bi prizadevanja ameriškega poslanika dovedla do razširjenja avtoritete inozemskih juridičnih svetovalev, bi imelo od tega korist razven Združenih držav tudi druge države.

Turčija je umaknila svoje zahteve glede Castelorizo ter priznala s tem italijansko suverenost nad otokom, ki leži v neposredni bližini malo-azijske obale. Objava tega sklepa je prišla po konferenci med Ismid pašo ter G. Montagnou, načelnikoma delegacij obih dežel na mirovni konferenci glede Bližnjega iztoka.

Turčija je tudi privolila v priznanje vseh kontraktov, sklenjenih med staro carigradske vlado ter inozemci do leta 1920, ko se je angorska vlada polastila sile. Konference je sprejela trgovinski dogovor, s katerim se uveljavlja koeficijentni tarif za stari tarif po vrednosti importiranega blaga.

Glasi se, da nameravajo Turki in zaveznički kot kompromis skleniti pogodbo za izpraznenje Carigrada od strani zaveznikov, kakor hitro bo narodna skupščina v Angori odobrila mirovno pogodbo, sklenjeno v Lausannu. Dosedaj so zaveznički ustrajali pri zahtevi, da obdrže svoje čete v Turčiji, dokler ne bo mirovna pogodba odobrena od vseh prizadetih sil, a Ismid paša je povdarjal, da bo dobrinček miru pospešen z umaknjenjem tujih sil, čimprej mogoče.

OE JE USMRTIL SVOJEGA OTROKA

Vse kaže, da je bil to le nesrečen slučaj in da ni imel oče namena usmrtili svojega otroka.

Dvajset mesecov stara Rosa Gontoli je ležala v četrtek zvečer mirno v svoji postelji, ko jo je zadela krogla ter jo usmrtila.

Policija je poleg uro zaslišala otrokovega očeta Mihaela, ki je priznal, da je ustrelil otroka srečajno, ko je čistil revolver.

Družina stanuje na 12. vzhodni cesti v New Yorku. Krogla je šla pod levo roko v leva pljuča ter prišla ven na desni strani pri boku. Devetletni brat ustreljen, John, je ležal poleg nje, a ni bil ranjen.

Otroka so prenesli v bolnico. Medtem so policijski uradniki zaslišali sosede in očeta. Prazen patrolni omot je ležal v sobi poleg spalnice, v kateri je bilo dete ustreljeno.

Končno je oče priznal policiji, da je pozabil vzeti patrono iz revolverja, ki se je izprožil med snaženjem.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDRAŽENIH DRŽAVAH.

INOZEMSKI JETNIKI

BODO KMALU PROSTI

Banditi bodo najbrž v teku enega tedna izpustili svoje jetnike. — Končna pogajanja so se pričela, ko je pričela vlada sprejemati bandite v svojo armado.

Tsao Čuang, Kitajska, 1. junija. Pogajanja za opršenje dvanajstih inozemskih jetnikov, katere še vedno drže v svojih rokah Santung banditi v svoji gorski postojanki na Paotzuku, so stopila v svoj konečni štadij ter je vjetreno, da bodo vsi jetniki opršeni v teku enega tedna.

Danes bodo pričeli vladni uradniki z zopetnim sprejemanjem banditov v kitajsko armando, soglasno z zahtevami banditov. Po en bandit bo izpremenjen v vojaka za vsako puško in revolver, katerega bo izročil banditski načelnik.

Rev. William Lenfers, stari nemški katoliški duhovnik v Linčengu je dobil kabelsko sporočilo od papeža Pija X. naročili, naj se pobri za G. D. Musso-ja, milijonarskega italijanskega odvetnika iz Sanghaja ter naj storí vse, kar je v njegovi moči, da doseže njeovo opršenje.

Major Robert Allen, član združenih zborov armade Združenih držav, nastanjen v Manili na Filipinih, in W. Smith, sivolski turist iz Manchesterja, Anglija, ki sta bila včeraj opršena, sta tekom pretekle noči prvkrat resno spala na Ameriški pomožni postaji.

Major Allen je odpotoval danes zjutraj v Tiensin, da se pridruži svoji ženi, dočim je Smith odpotoval z vlakom v Peking.

Višek naših doživljajev je prišel v torek, dne 22. maja, je rekel Smith. — Ta dan so nam sporočili banditi ultimatum, katerega so poslali kitajskim oblastim in pomožnim delavcem: — Umaknite čete ali vsi jetniki bodo umorjeni.

Mi vsi smo mislili, da se bliža konec. Vsi smo bili bledi in molčeci, ko smo čuli ultimatum, a eden med nami je pričel peti in ostali smo se mu pridružili.

Banditi so bili skrajno presenečeni, posebno ker je obstajal tak velik kontrast med našim obnašanjem ter onim kitajskih jetnikov, ki so bili v smrtnem strahu ter se tresli. Od onega trenutka naprej se je naša morala izboljšati.

Nimamo dosti besed, da bi izrazili svojo hvaležnost pomožni misiji, ki nas je zakladala z vsem potrebnim ter zadostila vsaki naši kapriči. Dnevnih prihod nosačev iz pomožnega taborišča je bil velik dogodek v naši gorski ječi.

ITALIJA NOČ PLAČATI SVOJEGA DOLGA.

Rim, Italija, 1. junija. — Oficijski krogi so skrajno molčeči grede korakov, katere ramerava storiti Rim v zvezi z laškim vojnim dolgom v Ameriki. Poročevala Worlda je izvedel, da smatra Italijana vladu vprašanje reparačij in dolgov neločljivim. Vlada je prepričana, da ne more Ameriko pričakovati plačila od Evrope, dokler ne opusti svojega trezbičnega stališča napram evropskim problemom.

To je bilo vedno stališče sedanje vlade — je rekel neki uradnik. — Evropejem se zdi nerazumljivo, da zahteva Amerika, ki se noči udeležiti rešitve evropskih problemov od obubožanih narodov plačilo dolgov, metlem ko čakajo ti narodni na vojno odločnino.

Italija, 1. junija. — Sodnik Monaghan je danes obsojal na smrt 30-letnega Wyle N. Morgana, ker je usmrtil šestletno Lilian Gilmore.

POŽAR V PETROLEJSKEM POLJU.

Pred kratkim je začel goreti pri Corsieana, Texas, velikanski vrelec olja. Vsled požara je izgubilo petnajst oseb življence. Povzročena škoda znaša na milijone in milijone dolarjev.

VELIKI IZGREDI V DURANGO, MEHIKA

Deset ljudi je bilo ubitih tekom izgredov v Mehiki. — Postava, ki omejuje število duhovnikov, je povzročila številne proteste.

Mexico City, Mehika, 1. junija. Poročila iz mesta Durangojavljajo, da je bilo deset ljudi ubitih v sedemnajst ranjenih, med njimi osmo resno, ko je neka ljudska množica včeraj naskočila provincialno palačo v protest proti postavi, ki omejuje število duhovnikov vsakega veroizpovedanja na pet in dvajset.

Vojške patrule so bile v službi po celem državnem glavnem mestu in proti večeru so jih ojačali oddelki, ki so bili na hitro poklicani iz bližnjih garnizij.

Krvavi zgredi so bili posledica demonstracije in protesta proti postavi. Komitej odličnih katoličanov v spremstvu treh tisoč ljudi je odkorakal proti vladni palači, da zahteva od governorja in zakonodaje razveljavljenje postave.

Medtem ko je čakala delegacija na dostop v poslopje, je ljudska množica poslušala par hujšajočih govorov ter postala konečno tako razburjena, da je pričela bombardirati palačo s kamjem. Stražniki na konjih so najprvo streljali preko glav ljudske množice, nakar so demonstrante napolnili nanje ter jih razrožili. Tekom streljanja z obema stranmi, ki je sledilo, so bili ubiti trije policisti in razventega sedem civilistov.

Proglasenje tozadne postave pred desetimi dnevi je povzročilo veliko razburjanje po celih državah, v katerih je normalno nekakšno takojstevje.

Dr. Vogel je tej prošnji ugordil, a sinoda ni dosedaj še nenečesar ukenila. Noben luteranski duhovnik se ni hotel izraziti o načrtu.

Nadalje poročajo, da je Viljem zadnji čas skrajno razdražljiv, ker ne poroča nemško časopisje že šest mesecev niti besedice o njem.

V tem oziru vlada med listi nekočudno soglasje. Nemški listi ignorirajo poročila o kajzerju, ki objavlja inozemsko časopisje.

MNENJE GLEDE 12URNEGA DELAVNIKA

Vladni komisar za delavsko statistiko, Ethelbert Steward je rekel, da se zagovorniki dvanajsturnega delavnika slični copernikom. — Pravi, da trpi 47 odstotkov jeklarskih delavcev vsled dolgih ur. — Razmere v jeklarski industriji.

Washington, D. C., 1. junija. — Ethelbert Steward, komisar Združenih držav za delavsko statistiko, je primerjal industrijo kot je naprimjer Garyev jeklarski trust, ki vztraja pri dvanajsturnem delavniku, z gotovimi elementi, ki so skušali ohraniti med narodom živo vero v cerni pomerijo.

"V splošnem lahko rečemo," pravi, "da so dvanajsturne industrije starejše organizacije, ki so bile ustanovljene še predno se je pričelo uporabljati v kolikaj večji meri stroje, ki prihranijo delo; industrije, ki izvirajo iz dne, ko je bilo delo poceni in obilo ter imajo vsledtega dedščino industrijskih metod, ki spadajo v preteklo stoletje. V ta razred spadajo tudi industrije, ki so se porodile na Jugu, kjer je bila dedščina suženjskega dela še vedno vse prevladujoča sila."

47 odstotkov skupnega števila delavcev v jeklarskih in železničarskih industrijih dela po dvanajst ur na dan, kot je razvidno iz številk, katere je objavil Steward.

Med temi jih pa dela 48 odstotkov po sedem dni na teden ali 84 ur. Preostali delajo izmenoma po šest in sedem dni na teden ali pa stalno po šest dni na teden.

Pri vlivnih pečeh dela 64 odstotkov skupnega števila delavcev po 12 ur na dan, in 5 odstotkov jih dela po sedem dni na teden.

Jeklarska in železničarska industrija nudi najbolj presenetljiv vzgled dvanajsturnega dela, pravi Steward, vendar pa opozarja na dejstvo, da je še več drugih industrij, ki zahtevajo od svojih ljudi, da dajo polovico svojega obstoja dan zadnjem delu, za katero prejemajo berške plače.

Pri izdelovanju bombažnega olja ter odpadkov semen je zaposlenih 26,700 delavcev. Več kot 20,000 jih dela po dvanajst ur na dan, čeprav ne po sedem dni na teden.

V tovarnah za izdelovanje škatelj prevladuje 12 urni delavnik, a tudi v tem slučaju ne pride v poštev problem 7-dnevnega delavnega tedna kot v jeklarski in železničarski industriji.

Steward opozarja na dejstvo, da je v zadnjih petih letih več jeklarskih naprav oprostilo 12-urni delavnik in 7-dnevni delavni teden ter se oprijelo 8-urnega delavnega dne.

"Priznati moramo, da so se nekatere te naprave vrstile k 12-urnemu delavniku, čeprav ne bolj važne naprave, kar kaže, da ni uvedba 8-urnega delavnika v jeklarski industriji nemogoča stvar."

BELGIJSKI ŽELEZNICAJARI PREKLICALI STAVKO.

Bruselj, Belgija, 1. junija. — Narodna unija železnicajarov je na sestanku, ki se je vršil včeraj zvečer, sklenila preklicati stavko, ki je paralizirala transportacije povzročila tekmo preteklih letov industriji velike neprilike. Po vsej deželi so bili razpoloženi načini, da pozovejo stavko.

Unija je uveljavila svoj sklep, da se očisti obdobje, da je stavko financirana z nemškim denarjem. Poročalo se je namreč, da je bil neki ameriški banki predložen ček za 150,000 frankov, izstavljen na nemške državne banke na naslov unije. Banka ni hujšala tega čeka izplačati. To poročilo je napravilo velik utis na delavce.

Prav tako je uveljavila svoj sklep, da se očisti obdobje, da je stavko financirana z nemškim denarjem. Poročalo se je namreč, da je bil neki ameriški banki predložen ček za 150,000 frankov, izstavljen na nemške državne banke na naslov unije. Banka ni hujšala tega čeka izplačati. To poročilo je napravilo velik utis na delavce.

Belgijski železnicajari izvrsujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj so bile naše cene sledče:

Jugoslavija:

Razpoložila za zadnje pošte in izplačila "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v L

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by
New York Publishing Company
(A Corporation)

FRANK BAKER, President

LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
2 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Na dan leta velja tudi na Ameriki	Za New York za dan leta	\$7.50
Na Canada	Za pol leta	\$12.00
Na Ameriki	Za leta	\$2.50
Za Evro leta	Za pol leta	\$1.50

Subscription Yearly \$8.00

Advertisement or Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvanzamni nedelji in praznikov.
Dopoljni brozi podpisni in nepriznani so priblojujejo. Denar nad so blagovnih po-
sljih po Moner Order. Pri spremembah kraja naročnikov, pravilno, da se zna-
tudi prejšnje bivališča naznam, da hitrejšo najdemo lastnika.

"GLAS NARODA"
2 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2276

KONTROLIRANJE VLADE

St. Louis Labor je objavil naslednji članek:

"Nekateri govore, da narod kontrolira svojo vlado, a to je le navadno slepilo."

"Dandanes je ni vlade na svetu, katero bi kontroliral narod, kojega vlada bi morala biti."

"Vlade kontrolirajo vodilni zastopniki najmočnejše razreda družbe, to se pravi razreda, ki je gospodar ekonomskih in življenskih sredstev naroda."

"Mase naroda ne kontrolirajo skoraj ničesar, ne radi tega, ker nimajo pravice do deleža pri vladi, in tudi ne raditega, ker so brez pravie in moči, temveč zato, ker se še niso naučile na primeren način poslužiti se svojih pravic in sil. Svet je last močnega. Svet je last onih, ki imajo pogum vzeti ga. Gospodar je tisti, ki ve, kako napraviti druge ubogljivim."

"Mi se ne pritožujemo nad ekonomskim in političnim diktatorstvom naših velikih profitirjev. Mi se ne pritožujemo nad nobeno stvarjo na svetu, kajti mi vemo, da so te stvari take kot jih je napravil proces socijalnega in človeškega razvoja. Vemo pa tudi, da ni pritoževanje nič drugega kot izraz nezmožnosti, nevednosti in pomaranjanja poguma, ki ne izboljša ničesar."

"Mi ne obsojamo nikogar, mi se ne pritožujemo nad nobene stvari. Mi le ugotavljamo dejstvo ter se pečamo z razmerami in obračamo pozornost delavcev na potrebnost neodvisne politične akcije z njih strani, če hočejo kontati socialno diktatorstvo profitirjev."

"Če so delave zadovoljni z obstoječimi stvarmi, če jih veseli plačevati za vlado, ki ni nič drugega kot agentura vodilnih profitirjev; če so pripravljeni iti v vojno, da se bore, izkrvave in umro, kadarkoli hočejo to njih mogočni gospodarji, jim ni treba trapiti se s političnimi vprašanji in javnimi problemi."

"Njih gospodarji jih bodo v svoji velikodušnosti oprostili vseh skrb in vse odgovornosti ter bodo celo mili mesto njih. To je izraz njih plemenitega značaja."

"Če pa hočejo delave kontrolirati lastno vlado, vlado, katero podpirajo; če hočejo biti svoji lastni mojstri, gospodarji svojih življenj ter svojih žepov, se ne morejo izogniti potrebi, da izvojujejo trd političen boj."

"Izvoliti morajo lastno vlado. Paziti morajo na svoje zastopnike ter odrediti vse potrebitno, da preprečijo katerokoli vlado, ki bi se hotela polasti vrvovne sile ter se lotiti politike, ki bi dovedla do obroženih konfliktov z drugimi narodi."

"Narod sam mora imeti pravico napovedi vojne ter ne sme nikdar več dovoliti kaki skupini politikašev, državnikov, diplomatov ali profitirjev, da bi se igrali s človeškimi življenji."

POZOR ROJAKI!

V namenu, da se velik krog naših naročnikov še bolj razširi, je sklenila uprava "Glas Naroda" razpisati naslednje nagrade:

Kdor pošlje deset celetnih novih naročnikov, dobi \$30.00 nagrade v zlatu;

Kdor pošlje dvajset celetnih novih naročnikov, dobi \$60.00 nagrade v zlatu;

Kdor pošlje štirideset celetnih novih naročnikov, dobi \$120.00 nagrade v zlatu.

Za vsakega novega naročnika je treba poslati po \$6.00. Ponudba bo veljavna za tri mesece—od 1. junija do 31. avgusta.

Rojak na delo!

S pridobitvijo čimveč mogočega novih naročnikov, boste pomagali v prvi vrsti "Glasu Narodu", da se bo še bolj povečal in razširil, polegtega se vam pa obeta tudi lep zasluzek.

V kratkem napoči doba počitnice. Ljudskošolskim otrokom je dana ugodna prilika, da zasluzijo lepo na grado.

Čimveč novih naročnikov bomo dobili, temlaže nam bo razširiti in povečati list.

Uprava "Glas Naroda".

Iz Jugoslavije.

Kralj Aleksander za dijaštvom.

Kralj je podaril dijaškemu društvu "Napredak" v Stipu 2500 dinarjev za društveno knjižnico.

Nečloveški zločinec.

Osijska "Straža" poroča o sledenem tragičnem dogodku: Vasi Prkojević je vaški fant Viktor Kovačević na sveti večer 24. decembra vdrl v stanovanje 90letne Eve Debelić in jo posilil. Starka je zadobila težke poškodbe in je 6. januar umrla. Državno pravdilstvo je Kovačevića obtožilo in zahtevalo, da se ga oobsodi na dosmrtno več. Osijski sodni dvor mu je prisodil 5 let težke ječe.

Senzacionalen samomor.

V Skoplju je izvršil samomor ravnatelj Zemaljske banke Pera Petrović. Samomor je vzbudil veliko senzacijo, ker se je zvedelo, da je Petrović izvršil samomor radi poloma firme Kaženegro in Saljustro, ki je bila ena največjih in najuglednejših v južni Srbiji. Petrović je namreč tvrdil kreditiral nad 2 in pol milijona dinarjev. V celi zadavi se sedaj vodi obvezna preiskava.

Tragedija uboge dijakinje.

Dne 19. aprila ob desetih dop. je na beograjski univerzi zazvonil zvon v znamenje začetka predavanj, se je vrgla z okna tretjega nadstropja na dvorišče mladega dijakinje. Nihče je ni viden, a nekaj ljudi, ki so slišali padec, so hiteli na dvorišče, kjer so našli na tleh mlado dekle s polomljenimi nogami in vso v krvi. Ta dekle se je zbral na dvorišču tudi več dijakov, ki so spoznali v dekle Darinko Petrović, slušateljice tretjega leta na filozofski fakulteti. Dekle je ležalo še vedno in nezavest in so ga odpeljali v vozni proti bolniči. Žej se je vozila še ena koleginja. Med potoma je prišla Darinka k sebi in je povabila koleginji, da se je hotela usmrtiti iz obupa nad krivicu, ki se je zgordila njeni ubogi materi, ki jo je stanovanjsko sodišče obdelalo na povišanje stanovanjske najemnine na celih 400 dinarjev. Etudi je dobro znano, da je zanjeno mater to odločno preveč. Dalje Darinka ni govorila in ko so prišli v bolničo, je padla zopet v nezavest. Zdravniška pomoč ni mogla nesrečni dijakinji več pomagati, ker razen drugih težkih poškodb je imela tudi zdrobiljeni tihnik in je umrla že ob 3. popoldne. Darinka je bila znana med tovarši in tovaršicami na fakulteti kot vzorna učenka, pošteno dekle in nežna hčerka. Bila je starca 23 let.

Ljubavni roman zagrebškega redarja.

Trgovec Josip Vrhovnik je 21. aprila zjutraj, ko se je vrnil domov, naselj blizu svoje hiše v Zagrebu močno okrvavljen truplo nekega redarja, ki je ležalo na tretjih. Nedaleč od tega je stal neko dekle, ki je bilo tako razburjeno, da se je zdale, da je blazno. Vrhovnik je o dogodku takoj obvestil policijo, pasanti pa so medtem odpeljali dekleta v bolničo, kjer je izjavilo, da je obstrelen. Nadalje je bil dekle v bolnišnicu, kjer je bil videl svojo ženo, da se ubijala odločeno brati očitovanju pisanj, češ, da je bil popolnoma trezen. Videli so ga pa pisanjem sosedje po izvršenem zločinu in tudi policija ga je privela še vsega vinjenega.

Letni Fr. Martinič, ki se je ustrelil s službenim samokresom. Poleg njega so našli listek z napisom: "Storil sem, kar sem že dolgo nameraval. Ni mi bilo za življenje." Martinič je pred samomorom strehal na natakarico Marijo Težak, s katero je imel ljubavno razmerje. Ljubezen pa ni bila srečna, ker je bil Martinič ozelenjen in je imel tudi že otroke. Vest o strašnem dogodku je njegovo ženo silno pretresla in to tembolj, ker se ji niti sanjalo, da je imel njen mož kako ljubavno razmerje. Bil je nenačadno dober soprog in tudi izredno vesten v službi.

Navsedajno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Navedeno je to čisto stranska stvar.

Če jo bo podpisal, ga bomo imeli za potrebo. Če je ne bo podpisal, ga bomo pa tudi za potrebo imeli.

Simonov oče.

Guy de Maupassant.

(Konec.)

Simon se je obrnil. Velik dela ve s kratkimi kodri in brado se je prijazno sklonil k njemu. S solzimi očmi in drobnim glasom mu je odgovoril:

— Nategli so me, ker... ker nimam... očeta.

— Kaj da ne? — se je nasmehnil mož. Vsak človek ima očeta.

Otrok si je prizadeval, da bi skril bolest, in rekel:

— Jaz... jaz ga pa nimam.

Delavec se je lice zresnilo. Izpoznał je sinčka Blanchotte. Da si še bil delgo v tistem kraju, je že nekoliko poznal njeno življensko zgodbino.

— Le tiso bodi, fantiček, — je deloval dečka. Stopiva k mami, ti moraš dobiti očeta.

Pa sta šla. Mož je držal dečka za roko in se smehljal. Bilo mu je čisto prav, da vendor že enkrat ugleda tisto Blanchotte, o kateri so pravili, da je bila med najlepšimi dekleli vse okolice. Morda si je prav na skrivomo celo kaj obatal; mladost, ki je gresila, se radi povrne v greh.

Prišel je pred snažno hišico.

— Pred našo hišo sva, — je rekel deček ter glasno zaklical:

— Mama!

Prikazala se je žena, in delavač je minil smeh; preeej je vedel, da se s to veliko, bledo ženo ne bo dalo šaliti. Obstala je resno med vrati, kakor bi hotela braniti hišni prag, ki ga je nekoč izdal moški, zdaj pre drugim moškim. Boječe, čepico v roki, je delavec zajecjal:

— Vašega fantička sem pripejal, ki se je izgubil ob vodi.

Simon je objel mater okoli vrata in zaklical:

— Ne, mama, nisem zašel, utočiti sem se hotel, ker so me pretepli... pretepli zato, ker nimam očeta...

Lica mlade žene so zagorela, zgrabilo je je na dan duše in poljubljala je strastno svojega otroka, po obrazu pa so ji bile solze. Tudi delavec se je lotilo razburjenje in sam ni vedel, kako bi se umeknil. Takrat je pa skočil preden Simon in ga vprašal:

— Ali hočeš biti moj oče?

Vse tih je bilo. Blanchotte se je nema in osramocena naslonila na zid in stiskala sreči z rokami. Ko je otrok videl, da ni odgovora, je spet začel:

— Če nočeš, pojdem nazaj tja in se utopim.

Delavec je zdaj obrnil stvar na smemo stran in v smehu odgovril:

— Seveda bi bil rad.

Kako ti je pa ime? — je vprašal otrok, — da bom vedel, če me zopet vprašajo.

— Filip! — je pojasnil mož.

Simon je malo pomolčil in si skušal zapomniti ime, potem pa je pa dal potolačen roko in rekel:

— Dobro, Filip, ti si moj oče!

Delavec je dečka vadignil, ga poljubil na obe lieci in odhitel z dolgimi koraki.

— Moj oče je Filip.

Vsi so se mu zakrohotali.

— Kateri Filip? Kakšen Filip? Kdo pa je tisti Filip? Kje si pa tega Filipa pobral?

Simon je bil tih. V svoji veri neomajen, je zaupljivo opazoval vsako njihovo kretanje, in bi se bil dal rajši mučiti do smrti, kakor da bi pred njimi zbehal. Rešil je učitelj in vrnil se je k materi.

V naslednjih treh mesecih je šel delavec dostikrat mimo hišo Blanchotte in jo včasih, ko je šivali pri oknu, kar ogovoril. Odzvala se je vladivo, zmerom revno, nikoli se mu ni nasmehnila in nikoli ga ni povabila v hišo. Venarje se je tak domišljal, kakor so nečimerni vsi moški, da je bila včasih, ko je ž njo govoril, nekoli bolj rdeč kakor po navadi.

Zivljenski maled se težko izbiše. Čeprav je živila Blanchotte tako sama zase, je ostala na nji pega in jezikjanje ni prenehalo.

Simon je imel novega očeta zelo rad in je šel z njim skoraj vsak večer po končanem delu na izprehod. V šolo je hodil pridno, naprav tovarišem se je vedel dostop.

— Kaj pa mislite, gospod Filip da prihajate k meni tako pozno?

Hotel je odgovoril, pa je samo zajecjal in zmeden obstal.

WILLARD SE BO BORIL S FIRPOM.

Jess Willard, bivši svetovni bokarski šampijon, je podpisal pogodbo, da se bo boril dne 7. julija z južno-ameriškim prvkom Louis Firpom. Slika nam kaže z leve na desno Willarda, promotorja Rickarda in Firpa.

Zagonetno, toda resnično.

Nezvesti soprog.

Gospod Duroeuf je bil še dva meseca zakonec. Prej je živel samotarsko. Ni bil sicer grd, toda njegova plahost, deloma pa tudi njegova zamislenost mu nista dovoljevali sreče pri ženskah, ki jih sploh poznal niti. Zato se je mogla njegova mlada žena veseliti, da je bil še tako dobro obrajen in neskrvaren. Toda klub je vedenje in ga poprosil: — Dragi moj, reši me, reši. Vidis, moj načrt je ta: na vsak način in za vso ceno moram svoji ženi dokazati, da mi te karte ni poslala ona Anita, o kateri sploh nicesar ne vem. Toda žena mi ne verjam. Prosim te, pridi k nam zvečer, kot da se ni nič zgodilo, in ko bomo vsi trije v lepem razgovoru, pa se oprosti, da si mi ti poslano karto in reci, da si storil le iz hudočnosti, da mi otežkočis stališče pri gospu soprog.

Toda mož je bil rotil in rotil, a ona je bila nepotolčena. Seveda v srcu se je smejala. Nekega dne pa dobi mož neko razglednico. Slučajno je bila poleg tudi njegova sopraga, ki ji je — hočeš nočeš — moral pokazati pošiljko, ob kateri je na vse pretege zarval in trepetal, kajti na kartici je stal: — Kako se imam, ljubi Bil, v novem stanu? Se še kaj spominjaš svoje nekdanje ptičice? Šreč moj — Anita.

Mož je osupnil, žena seveda v jok, in morda bi mož od žalosti in sramu znored, da ni ona, pametnejša, se naglo spomnila svoje matere, rekoč, da odpotuje k nej, ker pri takem lažnjuveni jih ni več mogoče živeti. Sklenila je, da drugi dan odpotuje. Mož, ki jo je resnično ljubil, je bil ves obupan. A vse njegove prošnje so

Oglasila se je zopet ona: — Saj si lahko mislite, da se ne smem dajati ljudem še bolj v zobe. — Prav res! — so vzkliknili vse trije tovariši hrkati.

In govoril je še naprej: — Pomislite, kako se je moral uboženči mučiti, ko je čisto sama vzgajala otroka, in koliko je prejokala, samo če je stopila in hiši in šla v cerkev. To ve samo Bog!

— Tudi to je res! — so pritrdili drugi.

Slišal se je še samo meh, ki je razpohaval ogenj. Filip se je urno pripoznil k Simonu:

— Pojd k mami in ji povej, da bi rad danes zvečer ž njo govoril. S temi besedami je spravil otroka do vrat.

Vrnil se je k delu in že je padlo kakor na en sam udarec pet let, da bi pred njimi zbehal. Rešil je učitelj in vrnil se je k materi.

Tako so nabijali do večera, z vso močjo, z veseljem. Ali kakor poje na praznik veliki zvon v stolnici pri oknu, kar ogovoril. Odzvala se je vladivo, zmerom revno, nikoli se mu ni nasmehnila in nikoli ga ni povabila v hišo. Venarje se je tak domišljal, kakor so nečimerni vsi moški, da je bila včasih, ko je ž njo govoril, nekoli bolj rdeč kakor po navadi.

Zivljenski maled se težko izbiše. Čeprav je živila Blanchotte tako sama zase, je ostala na nji pega in jezikjanje ni prenehalo.

Simon je imel novega očeta zelo rad in je šel z njim skoraj vsak večer po končanem delu na izprehod. V šolo je hodil pridno, naprav tovarišem se je vedel dostop.

— Kaj pa mislite, gospod Filip da prihajate k meni tako pozno?

Hotel je odgovoril, pa je samo zajecjal in zmeden obstal.

Severova zdravila vzdružuje zdravje v družinah.

Kot izvrstno zdravilo za prebavo in grenčec — jemlje

**Severa's
Balzol**
(prej znani kot Življenski Balzam)

Priporočen za neprebavljanje, zastarela zaprtja in oslablosti.

Cena 50 in 85 centov.

Vprašajte zanj v lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Pozor, rojaki!

V naše uredujstvo prihajajo sleherni dan pisma z vprašanjem, kakšne so delavske razmere v tej ali oni naseljini, če je tukaj ali tam Strajk, če bi se dobitilo delo in kakšno delo je na razpolago. Nekateri se sklicujejo tudi na oglase, ki so objavljeni v našem listu. Vsem tem odgovarjamo: Uredništvo ne more nikomur svetovati, kje je dobro, oziroma, kje je boljše. Glavni vir informacij naj bodo vsem poročila naših rojakov, ki poročajo o delavskih razmerah. Na taka poročila je dati veliko več kot pa na vse slavospev raznih kompanij. Predno se kdo odloči ti v kak kraj, naj se natančno prepriča, kaj ga čaka. Če je blizu, naj gre osebno pogledat, če je pa kraj oddaljen in bi bilo škoda trošiti za vožnjo, naj se obrne na kakega rojaka v dotičnem okraju za potrebne informacije.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJ VEĆJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRAVJAH.

Slovenski dijaški orkester v Dalmaciji.

Dalmatinski listi priobčujejo oglaševanja, v katerem ponuja skupina mariborskih srednješolcev angažman kot počitniški orkester v kakem zdravilišču ali hotelu v Dalmaciji. Dobra ideja. Morda bodo imeli podjetni študenti uspeh.

NAZANJILIO IN PRIPOROČILO.
Cenjenim naročnikom "Glass Naroda" v državi Ohio naznanjam, da jih bo obiskal naš petovalni sastek.

MR. ANTON SIMČIČ,
kateri je pooblaščen nabirati naravnino za naš list, zatoraj premo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

Slovenie Publishing Co

Preženite bolečino!
Okrogle rame, otrpljena mišica, zategnjeni sklep, vse to spremila BOLEČINA. Toda vdrgnite nekajko.

PAIN-EXPELLERA
na bolečo površino, in bolečino bo hitro izginila. Pain-Expeller je bolečino stisni smrtna sovražnika. Dobite še danes stiklenico pri svojem lekarju, 35c in 70c. Glejte, da bo na zavojku tvornika znak SIRO. Zavrnite vse ponaredne.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St.
Brooklyn, N.Y.

OJAKE opozarjam, da je cena za "Slovensko-Ameriški Koledar" ista za Jugoslavijo kot za Ameriko — 40 centov.

Pošljite nam svinčoto in naslov svojega prijatelja v starem kraju in poslali mu bomo knjigo naravnost.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKI GOVORECI ZDRAVNIK.

Moja stroka je zdravljene skutalne in kroničnih bolezni. Jasam že zdravila nad 20 let ter imam skutalo v vseh bolezni. In končno slovenski svinčoti vse v popolnem razumeti in sponzori. Brdo bolezen, da vam zdravila v vsem moč in zdravje. Skupaj 23 let sem zdravljala svinčaste na mense, moja skrb pa je da vam popolnoma zdravila. Na edinstven ampak prideva členski. Tako se izpremenjava reči "vrši često nad glavami emih, ki se jim v tem ali onem trenutku zdi, da imajo krimilo v rokah". Nep!

BRZINA — GESLO DANASNJEGA ŽIVLJENJA.

Sedanja generacija živi v znaku hitrosti. Dnevnost čitamo o novih iznajdbah in tehničnih pripravah, kako bi se hitreje prevažalo ljudi in blago in pošiljalo poročila v vse kraje sveta. Nikjer drugod pa ni trgovska podjetnost tako sposobna kakor v tej deželi za izkoristitev novih možnosti za hitrejši promet.

Predpogoj vsakega sporovljevalnega sredstva je točnost in cene. Za 5 centov se lahko pošlje pismo v najbolj oddaljeni kraj sveta, in to radi ogromnega poštnega prometa. Brzjavne kompanije so pronašle da bi širši krogi ljudstva poslali poročila po brzjavni namesto po pošti, ako bi se dalo znižati stroški. Uvedle so radi tega "BRZOJAVNA PISMA" takozvana "CABLE LETTERS", katere se pošlje po podmorskem kablu v London in od tam naprej po pošti v razne evropske dežele. Taka poročila rabijo od 4 do 5 dni v Jugoslavijo ali Italijo.

V prid naših strank smo sedaj uveli razven poštnih in brzjavnih nakazil tudi denarne pošiljatve po "BRZOJAVNEM PISMU". Služba je točna in se lahko računa, da se denar izplača tekom enega tedna; cena pa je mnogo nižja kot za navadne brzjavke.

ZA POSAMEZNE POŠILJATVE PO "BRZOJAVNEM PISMU" RAČUNAMO SAMO \$1.

Poslužite se te ugodnosti v čim večjem obsegu.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York City

- GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE -

